

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๕/ ๖๓๗๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ครั้งที่ ๒๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ (Joint Ministerial Statement) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ครั้งที่ ๒๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ รับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมโซฟิเทล พนมเปญ โกตดอร์วรา กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา และรับทราบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแผนงาน GMS และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยประสานกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต่อไป

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ จะได้มีการรับรองแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ก่อนการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สำนักงานฯ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบต่อเอกสารที่จะให้การรับรองในการประชุมดังกล่าวโดยด่วน

๔. การประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๔

๔.๑ กำหนดการประชุม สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยกระทรวงการคลัง ร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ครั้งที่ ๒๔ ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ภายใต้หัวข้อหลักคือ “มุ่งสู่ทางเพื่อการบูรณาการที่เพิ่มขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อความยั่งยืนและความเจริญรุ่งเรืองในอนุภูมิภาค GMS”

๔.๒ สารสำคัญของการประชุมฯ มีดังนี้

๔.๒.๑ ให้ความเห็นชอบรายงานความก้าวหน้าและการปรับปรุงครั้งที่ ๓ กรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี ๒๕๖๕ (RIF 2022: 3rd Progress Report and Update) ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการลงทุนในอนุภูมิภาค GMS สามารถทบทวน เพิ่มเติม และปรับปรุงได้ตลอดเวลา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ ๑) การปรับปรุงครั้งที่ ๓ ของกรอบ RIF2022 ประกอบด้วยโครงการลงทุนและโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการใน ๑๐ สาขาความร่วมมือ ทั้งสิ้น ๒๐๕ โครงการ มีมูลค่ารวมกันกว่า ๗๘.๓ พันล้านเหรียญ สรอ. (ประมาณ ๒.๓๕ ล้านล้านบาท) โดยในรอบปีที่ผ่านมา โครงการจำนวน ๖ โครงการ มูลค่า ๒๖๗ ล้านเหรียญ สรอ. ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม ยังมีโครงการมูลค่ากว่าร้อยละ ๗๑ หรือคิดเป็นมูลค่ากว่า ๕๕.๖ พันล้านเหรียญ สรอ. (ประมาณ ๑.๖๗ ล้านล้านบาท) ที่ยังไม่มีแหล่งเงินในการลงทุน และ ๒) โครงการของไทยภายใต้กรอบ RIF2022 ประกอบด้วยโครงการลงทุนและโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการใน ๑๐ สาขาความร่วมมือ ทั้งสิ้น ๗๔ โครงการ มูลค่ารวม ๑๗.๘ พันล้านเหรียญ สรอ. (ประมาณ ๕.๓๔ แสนล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ ของโครงการในกรอบ RIF2022 ทั้งหมด ทั้งนี้ โครงการมูลค่าลงทุนสูงของไทยที่ได้เริ่มดำเนินการและเข้าสู่กลไกงบประมาณแล้ว ได้แก่ โครงการพัฒนารถไฟฟ้าทางคู่ในประเทศ (๑๒,๑๙๒ ล้านเหรียญ สรอ.) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ (๓,๐๐๐ ล้านเหรียญ สรอ.) และโครงการพัฒนาเส้นทางรถไฟเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ (๒,๒๗๙ ล้านเหรียญ สรอ.)

๔.๒.๒ ให้ความเห็นชอบต่อแนวทางการจัดตั้งคณะทำงานด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน ใน GMS และข้อกำหนดการศึกษาการจัดตั้งคณะทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) มุ่งสร้างความสอดคล้องระหว่างนโยบายและการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติในเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานใน GMS ๒) มุ่งรับประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเนื่องมาจากโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างประชากรในปัจจุบัน และ ๓) มุ่งสร้างความมั่นใจต่อนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอันจะส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำ คัดกรองกลุ่มคนที่มีความเปราะบางสูง และมีการสร้างประโยชน์อย่างสูงสุดจากการลงทุนของภาครัฐและเอกชน โดยการจัดตั้งฯ ประกอบด้วย ๓ เสาหลักการดำเนินงาน ได้แก่ ๑) ร่วมกันหาแนววิธีปฏิบัติและนโยบายการจัดจ้างแรงงาน ๒) มุ่งเน้นการจัดตั้งการคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการประกันสุขภาพแรงงาน และ ๓) การจัดส่งกลับแรงงานที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ขอให้ผู้ประสานงานหลักระดับประเทศ เป็นตัวกลางช่วยจัดตั้งคณะทำงานฝ่ายไทย โดยมีผู้แทนระดับอธิบดีหรือรองอธิบดีจากกระทรวงแรงงานเป็นหัวหน้าคณะทำงาน

๔.๒.๓ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างกรอบยุทธศาสตร์ใหม่ของแผนงาน GMS ในระยะปี ๒๕๗๓ ซึ่งให้ความสำคัญกับการเร่งทิศทางการดำเนินงานในระยะยาวหลังปี ๒๕๖๕ ของแผนงาน GMS เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่อาวุโสประเทศ GMS และฝ่ายเลขานุการ ADB ได้ร่วมกันร่างกรอบยุทธศาสตร์ใหม่ของแผนงาน GMS ในระยะปี ๒๕๗๓ แล้วเสร็จ เพื่อเตรียมพร้อมนำเสนอต่อผู้นำประเทศ GMS เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป โดยมีสาระสำคัญ คือ ๑) วิสัยทัศน์ คือ เป็นอนุภูมิภาคที่มีการบูรณาการมากขึ้น มีความเจริญรุ่งเรือง มุ่งลดความเหลื่อมล้ำ และไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ๒) พันธกิจ คือ แผนงานความร่วมมือในภูมิภาค ที่มุ่งเน้นความแข็งแกร่งของรากฐาน คือ ความเชื่อมโยง ขีดความสามารถการแข่งขัน และประชาคม รวมทั้งประยุกต์ใช้หลักการของภูมิคุ้มกัน และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม การบูรณาการทั้งในระดับภูมิภาค และนอกภูมิภาค และมุ่งลดความเหลื่อมล้ำ และ ๓) กรอบยุทธศาสตร์ฯ ได้เน้นย้ำการดำเนินงานที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาในประเด็นคาบเกี่ยวที่เกี่ยวข้องกับหลากหลายสาขา ได้แก่ (๑) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (๒) มุ่งการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น (๓) มุ่งแบ่งปันองค์ความรู้และการพัฒนาศักยภาพเพื่ออำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๔) บูรณาการการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชน (๕) มุ่งให้แผนงาน GMS เป็นแพลตฟอร์มที่เปิดกว้าง และเปิดรับความร่วมมือจากหุ้นส่วนการพัฒนาโดยเน้นการรับมือต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และ (๖) จัดตั้งกรอบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เสนอให้ร่วมกันร่างตัวชี้วัดเพื่อประเมินวิสัยทัศน์ และพันธกิจซึ่งเห็นว่าเป็นมาตรวัดประสิทธิผลของกรอบยุทธศาสตร์ใหม่ฯ

๔.๒.๔ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารแผนการฟื้นฟูและตอบสนองต่อผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งประกอบด้วย ๓ เสาการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ๑) มุ่งป้องกันสุขภาพและการแพร่ระบาดแบบองค์รวม (One-Health) ทั้งในคน สัตว์ พืช อาหาร โดยเฉพาะในพื้นที่เมือง โดยมุ่งเน้นการได้มาและการแจกจ่ายวัคซีน ๒) มุ่งป้องกันสุขภาพของคนยากจน กลุ่มแรงงานอพยพ และกลุ่มคนที่มีความเปราะบางสูง โดยเฉพาะในพื้นที่ตามแนวชายแดนและ ๓) มุ่งการจัดการที่ดีและมีมาตรฐานบริเวณด่านพรมแดน โดยมุ่งอำนวยความสะดวกกิจกรรมทางเศรษฐกิจข้ามแดน ทั้งทางด้านคมนาคมขนส่ง การค้า พลิกฟื้นการนำเข้า-ส่งออกสินค้าการเกษตร และอำนวยความสะดวกกิจกรรมการค้าข้ามแดนของนักท่องเที่ยว

๔.๓ **ประโยชน์ของประเทศไทยในการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ มีดังนี้**

๔.๓.๑ สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนต่างประเทศในการเข้ามาลงทุนในสาขาที่มีศักยภาพเชื่อมต่อห่วงโซ่มูลค่ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งเป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓.๒ เป็นโอกาสของไทยในการนำเสนอบทบาทความเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ในอนุภูมิภาค โดยนำเสนอความก้าวหน้าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งของไทย โดยเฉพาะการพัฒนาระบบถนนระบบราง และด่านพรมแดนเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๓.๓ เป็นโอกาสของไทยในการนำเสนอบทบาทความเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในภูมิภาค โดยสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) เป็นหน่วยงานสนับสนุนทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๓.๔ เป็นโอกาสในการหารือและหาแนวทางทางแก้ปัญหาและจัดซื้อจัดจ้างทางด้านสังคมและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ อาทิ ปัญหาทางด้านสาธารณสุข การศึกษาและการพัฒนาแรงงาน และการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามพรมแดน เป็นต้น รวมทั้งมุ่งบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ร่วมกัน

๕. ร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ (Joint Ministerial Statement: JMS)

๕.๑ รัฐมนตรีรับทราบถึงการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๓ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุข เศรษฐกิจโลกและชีวิตของประชากรโลก การระบาดยังส่งผลกระทบโดยตรงต่ออนุภูมิภาค GMS ซึ่งรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญต่อการกลับสู่สภาพเดิมทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสาธารณสุข ผ่านการทำงานเชิงรุกเพื่อควบคุมการระบาดของโควิด ๑๙ ด้วยนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ อาทิ วิชากิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือมีนโยบายคุ้มครองทางสังคมเพื่อสนับสนุนกลุ่มเปราะบาง และยืนยันที่จะสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศของ GMS ในการต่อสู้กับโควิด-๑๙

๕.๒ รัฐมนตรีชื่นชมแผนงาน GMS ที่ได้ใช้กลไกเชิงสถาบันในฐานะแผนงานความร่วมมือระหว่างประเทศในทั้ง ๑๐ สาขา ที่ดำเนินการสนับสนุนการทำงานร่วมกันของอนุภูมิภาค ท่ามกลางการระบาดของโควิด-๑๙ และขอบคุณเจ้าหน้าที่อาวุโสของแผนงาน GMS คณะทำงาน GMS ในทุกสาขา ธนาคารพัฒนาเอเซีย (ADB) และหุ้นส่วนการพัฒนา สำหรับการสนับสนุนแผนงาน GMS อย่างกระตือรือร้น แน่วแน่และเป็นรูปธรรมมาโดยตลอด

๕.๓ สำหรับทิศทางในอนาคต รัฐมนตรีมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของประเทศ GMS ดำเนินการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ระยะยาวของแผนงาน GMS ปี ๒๕๖๓ (GMS-๒๐๓๐) และแผนการฟื้นฟูและตอบสนองต่อผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๖ ให้เสร็จสิ้น ภายใต้การช่วยเหลือของฝ่ายเลขาธิการ GMS เพื่อนำเสนอต่อผู้นำประเทศ GMS ในการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๗ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ในปี ๒๕๖๔ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖. ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือภายใต้แผนงาน GMS ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ จึงไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา แต่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๗. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

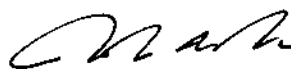
๗.๑ ขอความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ครั้งที่ ๒๔ และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อประโยชน์ของไทย ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสามารถดำเนินการได้ โดยให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในภายหลังหากมีการปรับปรุงแก้ไขพร้อมด้วยเหตุผลประกอบ

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐมนตรีประจำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS Minister) ในการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๗.๓ ขอความเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ได้ร่วมกับรัฐมนตรีของประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงให้การรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ โดยไม่มีการลงนามในการประชุมระดับรัฐมนตรีแผนงาน GMS ครั้งที่ ๒๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตงชา พิชนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐-๘๐๐๕

Email: wanchat@nesdc.go.th